

agtværdig Mand og Kvinde fra at komme ind under det offentlige Fattigvæsen. Men de fri Fattigkasser have i mange Kommuner savnet tilstrækkelige Midler, og det vil være af overordentlig Betydning, at der nu stilles et saa stort Beløb til Raadighed som det, der efter dette Lovforslag i Fremtiden vil blive stillet til Raadighed for dem. Efter at vi have faaet Lovene om Alderdomsforsørgelse og Hjælp af Staten til Sygekasserne, er der mange Kommuner, ved jeg, hvor Bestræbelserne ere gaaede ud paa i videst muligt Omfang at afskaffe det offentlige Fattigvæsen og at gøre den frivillige Understøttelse til Hovedregel og den tvungne Fattighjælp til den rene Undtagelse. Det har glædet mig overordentligt i de mange Aar, jeg har haft med kommunale Sager at gøre, at se, at den ene Kommune efter den anden omkring i Landet sælger sin Fattiggaard og indfører en saa human Ordning af sin Fattigforsørgelse, at det kun er ganske faa, der komme ind under det offentlige Fattigvæsen.

Jeg anser det for et stort Gode, at Udviklingen gaar i den Retning, og det har ogsaa vist sig mange Steder, at denne humane Understøttelse af Smaafolk i Kommunerne tillige er den mest økonomiske. Thi det er en given Sag, at naar en Familie først en Gang kommer ind under det offentlige Fattigvæsen, er det meget vanskeligt at faa den der ud fra igen, og det viser sig som Regel, at de Børn, der ere opvoksede under Fattigvæsenet, selv komme til at falde Fattigvæsenet til Byrde. De kende ikke noget andet Hjem end Fattighuset eller Fattiggaarden, og det har ikke for dem været nogen Skam at vende tilbage dertil, naar der stødte et eller andet til, saa at de ikke selv kunde klare sig. Det er derfor af overordentlig stor Betydning, at man ved Hjælp af en Lov som denne mere og mere vil støtte de Bestræbelser, der ere oppe i Retning af en human Ordning af Understøttelsen af trængende, og bidrage til, at man lidt efter lidt kan nedlægge Fattiggaardene omkring i Landet og sørge for, at det bliver Hovedregel i alle Kommuner, at det frivillige Fattigvæsen bliver det normale og det tvungne den rene Undtagelse.

Jeg glæder mig over at se, at man ved Udvidelsen af Valgretten har søgt at drage Interessen for denne vigtige Sag mere og mere ud i Befolkningen, idet man har aabnet Adgang for Kvinder saavel som for Mænd til at nyde Valgret og modtage Valg til Bestyrelsen af Hjælpekasserne

efter denne Lov. Det vil have sin store Betydning, at flere og flere drages ind og faa Interesse for denne vigtige Sag, og det glæder mig at høre det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe) i saa høj Grad udtale sin Tilfredshed med den humane Bevægelse, der er foregaaet i vort Land.

Det ærede Medlem kunde ikke lade være at følge den gamle Vane at tillægge Arbejderbevægelsen en særlig Fortjeneste af, hvad der i human Retning var sket i Danmark. Jeg skal ikke nægte, at ogsaa denne Bevægelse har sin Betydning, men jeg maa dog gøre opmærksom paa den Særegenhed, at de fri Fattigkasser hovedsagelig trives paa Landet, medens man i København, hvor Arbejderbevægelsen er stærkere end noget andet Sted i Landet, ikke kender de fri Fattigkasser. Jeg hørte derfor med Glæde den Straffeprædiken, som det ærede Medlem holdt over sine københavnske Venner, der lede de kommunale Forhold herinde i København. Jeg vil ønske, at de Herrer herinde i København, der lede de kommunale Forhold, maa følge de gode Raad og Formaninger, der bleve givne dem af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds. Jeg synes, han har Ret, og det forbavser mig kun at se, at København staar udenfor denne Bevægelse.

Ved Bestemmelsen om Regnskabsaflæggelse er jeg ikke rigtig klar over, om det er Meningen, at Regnskabsvæsenet for disse Hjælpekasser skal decideres af Amtsraadene. Det har ikke været Tilfældet hidtil med de fri Fattigkasser efter Loven af 8. Marts 1856, men saavidt jeg kan forstaa Lovforslaget, er det Meningen, at Hjælpekasserne skulle undergaa samme Decision og Revision som de kommunale Regnskaber. Naa, det har ikke noget videre at sige, der vil jo ikke ske disse Regnskaber noget ondt ved at de revideres og decideres af Amtskommunerne.

Jeg glæder mig over den Bestemmelse, der er indført i Lovforslagets § 5, hvorefter Personer, der ikke have Hjemstedsret i en Kommune, fremtidig kunne nyde godt af Hjælpekasserne. Det har været en Mangel ved de fri Fattigkasser, at man omkring i Kommunerne har været meget øm over at tilstaa Hjælp af de fri Fattigkasser til en Person, der ikke har Hjemstedsret i Kommunen, idet man var bange for, at man ved at yde saadan Hjælp bidrog til, at vedkommende blev forsørgelsesberettiget indenfor Kommunen. Her er paa den anden Side en meget human Be-